

Inleiding bijeenkomst 'Kleine scholenproblematiek'

Onderstaand het verhaal van ChristenUnie onderwijswethouder M. (Michel) Chatinier uit Alphen aan de Rijn

De onderwijsraad heeft recent het advies 'Grenzen aan kleine scholen' uitgebracht waarin staat dat de opheffingsnorm voor basisscholen verhoogd dient te worden van 23 naar 100 leerlingen. In de uitnodiging voor deze bijeenkomst staat dat 94 scholen dicht gaan als het voorstel wordt uitgevoerd!

Het volledige advies van de Onderwijsraad is genuanceerder dan de berichtgeving in de media en kent drie hoofdadvieszen:

- 1) herzie opheffingsnormen en bekostiging
  - 2) steun experimentele initiatieven van scholen
  - 3) zorg dat scholen samen een goed aanbod kunnen organiseren
- De adviezen 2 en 3 zouden voorrang moeten hebben op 1.

Zoals eerder gemeld gaat het in Zuid-Holland om 94 scholen waarvan er 74 al onder de huidige opheffingsnorm zitten die in die gemeente geldt. De kleinste opereert met vijf leerlingen. Andere kleine scholen worden in stand gehouden doordat zij een nevenvestiging zijn van een grotere school of omdat het de laatste school van een richting is.

Het gaat bij de instandhouding om een mix van regelgeving in plaats van één criterium. Het vasthouden van alleen 100 leerlingen is te eenzijdig.

Cijfers

Enige relativisering van de cijfers die genoemd zijn in de uitnodiging.

Er zouden 95 scholen dicht gaan in Zuid Holland. Op dit moment zitten van de 95 al 74 onder de huidige opheffingsnorm die nu geldt voor de betreffende school in zijn of haar gemeente. Er komen 21 scholen bij, die nu boven de opheffingsnorm zitten maar bij het optrekken naar 100 eveneens onder de opheffingsnorm komen.

Met het optrekken van de opheffingsnorm wordt de relatie met de grootte van de gemeente losgelaten.

Basisgeneratie

Chatinier: "Zoals ik het zie wordt alleen naar de schoolgrootte gekeken. Interessant is om te kijken in rurale gebieden naar wat de basisgeneratie is (aantal leerlingen van 4 t/m 11 jaar). Bijvoorbeeld in Piershil, gemeente Korendijk, zijn twee scholen. Een PC + Openbare lagere school. Apart van elkaar zitten beide onder de opheffingsnorm. Leerlingenaantallen van beide scholen gezamenlijk komen boven de opheffingsnorm.

Vragen:

- Waar gaat het om in onderwijs? Het moet gaan om de kinderen en de kwaliteit van onderwijs en niet om de aantallen en getallen;
- Wat houdt het invoeren van 100 leerlingen als norm in? Vervallen alle opheffingsnormen van individuele gemeenten? Hoe hoog worden de aantallen in mbt de uitzonderingsregelingen;
- Onder wijsinspectie gaat over de kwaliteit van scholen. Als een schoolbestuur minder goed functioneert wie controleert dat;
- Wordt er rekening gehouden met omgevings specifieke kenmerken?

Oplossingsrichting

Gemeenten hebben goed zicht op de omgevings specifieke kenmerken die bepalend kunnen zijn voor de grootte van een school. Vanuit hun verantwoordelijkheid ten aanzien van kleine kernen. Het gaat nu enkel over schoolniveau. Kijk naar de geografische omgeving, de basisgeneratie en stem daarop de schoolbehoefte op af. Om een zo goed mogelijk pedagogisch klimaat te houden.

Uitgangspunt moet zijn een goede school, de laatste school in een kern in relatie tot de basisgeneratie van een dorp.

Regierol gemeente

Gemeenten hebben gesprekken met schoolbesturen, de onderwijsinspectie gaat over kwaliteit van individuele scholen. Huidige samenwerking moet op bestuurlijk niveau en niet op schoolniveau.

Bij meerdere scholen in één kern moet de gemeente meer mogelijkheden hebben om samenwerking te bevorderen, zo nodig af te dwingen.

Samenvattend: "Persoonlijk ben ik van mening dat gemeentebesturen het beste zicht hebben op de lokale situatie en om die reden de regie 'moeten' willen nemen in een samenhangend geheel aan onderwijs. Het Rijk kan gemeenten helpen door de samenwerking tussen schoolbesturen te faciliteren (minder strakke wetgeving). Kortom: maatwerk is belangrijk en samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen cruciaal.

Tenslotte: Het zou mooi zijn als vervlechting met behoud van eigen identiteit soepeler kan gebeuren."

maart 2013